

Saara Hyrkkö vihr

Kirjallinen kysymys vaalirahoituslain uudistamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Pääministeri Marinin hallitusohjelmaan on kirjattu, että vaali- ja puolerahoituksen ilmoittamista koskevia säädöksiä ja käytäntöjä kehitetään sen varmistamiseksi, että ilmoitukset antavat oikean kuvan mahdollisia sidonnaisuuksia aiheuttavasta ulkopuolisesta rahoituksesta. Lisäksi on linjattu, että selvitetään keinoja vahvistaa vaalirahoituksen ennakkotietojen ilmoittamista äänestäjille jo ennen vaaleja.

Nykyisen vaalirahoituslain puitteissa ilmoitusvelvollisen on mahdollista muuttaa saatu ilmoitus-kynnyksen ylittävä vaalituki lainaksi, jota koskevat eri säännökset. Siinä missä kaikki vaalirahoituslain 6 §:ssä säädetyn summan ylittävien lahjoitusten antajat on julkistettava, lainan kohdalla sen antajaa ei tarvitse julkistaa.

Vaalirahoituslain tarkoituksena on lisätä vaalirahoituksen avoimuutta ja tietoa ehdokkaiden mahdollisista sidonnaisuuksista. On tärkeää, että kansalaiset voivat arvioida, kenen tuella ja rahoilla ehdokkaat ja puolueet kampanjoivat, sekä punnita rahoituksesta mahdollisesti syntyviä sidonnaisuuksia. Tehokkaimmin tämä tavoite toteutuu, jos äänestäjillä on mahdollisuus saada tietoa rahoituksesta jo ennen äänestyspäätöksen tekemistä. Ennakkoilmoituksen jättäminen on kuitenkin vapaaehtoista, ja esimerkiksi vuoden 2019 eduskuntavaaleissa alle puolet (48 %) ehdokkaista jätti ennakkoilmoituksen.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus päivittää vaalirahoituslakia siten, että lahjoitusten muuttaminen jälkikäteen lainoiksi ei heikennä vaalirahoituksen läpinäkyvyyttä ja kansalaisten mahdollisuuksia arvioida mahdollisia ulkopuolisesta rahoituksesta aiheutuvia sidonnaisuuksia ja

aikooko hallitus tehdä vaalirahoituksen ennakkoilmoituksen jättämisestä pakollista sekä

millä aikataululla vaalirahoituslainsäädännön muu uudistustyö etenee?

Helsingissä 12.2.2020

Saara Hyrkkö vihr